

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/158/2024
Identifikačné číslo spisu:	7521201983
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7521201983.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: AKRON a. s., so sídlom Hrabušice, Hviezdoslavova 495, IČO: 36 188 506, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Masarovičom, so sídlom Košice, Park Angelinum 2, proti žalovanému: O. H., nar. N., bytom P., zastúpenému advokátom JUDr. Rastislavom Cestickým, so sídlom Košice, Palackého 1, v konaní o vypratanie nehnuteľnosti, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K3-16C/30/2021, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 3. apríla 2024 sp. zn. 9Co/73/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie rozsudkom z 2. novembra 2022 č. k. 16C/30/2021-52 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozsudok súdu prvej inštancie“) zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania (prvá výroková veta). Žalovanému uložil povinnosť vypratať nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. U., Obec U., okres P., evidované Okresným úradom Košice - okolie, katastrálny odbor, na LV č. XXX ako stavba „Váha“ postavená na pozemku parc. č. XXX/X a stavba „Kravín“ postavená na pozemku parc. č. XXX, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (druhá výroková veta). Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov rozhodne samostatným uznesením (tretia výroková veta).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol s poukazom na § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), pretože žalovaný dôvod na prerušenie konania jasne nešpecifikoval a svoje tvrdenia o nemožnosti dostaviť sa na územie SR a prebrať poštu nepreukázal. Navyše tieto skutočnosti žalovaný tvrdil už 1,5 roka spätne a odvtedy si prevzal súdnu zásielku.

1.2. Čo sa týka veci samej, na základe vykonaného dokazovania a právne posúdiac vec podľa § 3 ods. 1, § 123 a § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), §

9 ods. 2 písm. b) zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov konštatoval, že žalobca je vlastníkom predmetných nehnuteľností a domáha sa ochrany vlastníckeho práva ich vypratáním. Žalovaný užíval predmetné nehnuteľnosti na základe nájomnej zmluvy uzavretej dňa 29. mája 2017 so žalobcom. Aj keď v nájomnej zmluve jedna z prenajatých nehnuteľností je označená ako „Vrátnica“, niet žiadnych pochyb o tom, že ide o nehnuteľnosť, označenú na príslušnom LV ako „Váha“. Súd prvej inštancie ustálil, že žalobca ako prenajímateľ dôvodne vypovedal zmluvu o nájme výpoveďou z 28. decembra 2020, nakoľko žalovaný ako nájomca neuhrádzal dohodnuté nájomné riadne a včas. Doručenie výpovede mal za preukázané z emailovej reakcie žalovaného, v ktorej dňa 5. februára 2021 sám potvrdil, že výpoveď mu bola doručená, napadol však neplatnosť výpovede. Súd prvej inštancie nezistil žiaden dôvod pre vyvodenie neplatnosti tejto výpovede. Žalovaný nerozporoval v priebehu konania tvrdenia žalobcu o tom, že nájomné neuhrádzal riadne a včas. Jeho procesná obrana bola zameraná na tvrdenia o tom, že v prospech žalobcu vykonával činnosti, ktoré mali vyššiu hodnotu ako požadovaný nájom. Tieto tvrdenia sami osebe nevyvracajú tvrdenia žalobcu o tom, že žalovaný meškal s úhradou nájomného, čo je dôvodom pre výpoveď z nájmu v zmysle zmluvy, ale aj v zmysle § 9 ods. 2 písm. b) zákona č. 116/1990 Zb. Je nepochybné, že od doručenia výpovede uplynula stranami sporu dohodnutá jednomesačná výpovedná lehota a tiež, že žalovaný v predmetných nebytových priestoroch má umiestnené hnutelné veci, čím neoprávnene po ukončení doby nájmu zasahuje do vlastníckeho práva žalobcu. Žalobu o vypratanie predmetných nehnuteľností preto súd posúdil ako dôvodnú a tejto vyhovel. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania navrhol vykonať viaceré dôkazy, súd prvej inštancie tieto dôkazy nevykonával vzhľadom na neurčitosť návrhov a tiež z dôvodu, že ďalšie vykonanie dokazovania posúdil ako ne hospodárne a neúčelné, keďže skutočnosti, ktoré by mohli vyplývať z takto navrhnutých dôkazov, sa netýkajú okolností rozhodujúcich pre rozhodnutie súdu v danej veci. Pre vypratanie nehnuteľností stanovil žalovanému lehotu troch dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 232 ods. 2, 3 veta prvá CSP v súlade s § 13 zák. č. 116/1990 Zb.

1.3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 3. apríla 2024 č. k. 9Co/73/2023-266 odmietol odvolanie voči výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (prvá výroková veta). Rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania potvrdil (druhá výroková veta). O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (tretia výroková veta).

2.1. Odvolací súd odvolanie žalovaného proti výroku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 386 písm. c) CSP odmietol s odôvodnením, že voči zamietnutiu návrhu na prerušenie konania odvolanie nie je prípustné, ako vyplýva a contrario zo znenia § 357 písm. n) CSP.

2.2. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania odvolací súd potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

2.3. Odvolací súd po preskúmaní veci konštatoval správnosť záverov súdu prvej inštancie o tom, že nájomná zmluva, na základe ktorej boli predmetné nehnuteľnosti prenechané do užívania žalovanému, bola vypovedaná zo strany žalobcu, a preto nájomný vzťah v danom prípade zanikol uplynutím jednomesačnej výpovednej doby, ktorá najneskôr začala plynúť dňom 5. februára 2021, kedy žalovaný reagoval na výpoveď žalobcu emailom. Výsledky dokazovania vykonané na súde prvej inštancie svedčia tomu, že v danom prípade došlo k platnému uzavretiu nájomnej zmluvy, nakoľko táto spĺňa všetky náležitosti tak, ako tieto vyplývajú z ustanovenia § 3 zák. č. 116/1990 Zb., zmluvné strany sa dohodli o predmete a účele nájmu, výške a splatnosti nájomného a spôsobe jeho platenia. Nebytové priestory, ktoré boli žalovanému prenajaté, sa nachádzali v nehnuteľnostiach označených na príslušnom LV ako „Váha“ a „Krávin“, ako správne uzavrel súd prvej inštancie. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalovaný predmetné nebytové priestory prenajal od žalobcu ako fyzická osoba, nie za účelom podnikania, preto žalovaný v danom zmluvnom vzťahu má postavenie spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a patrí mu súdna ochrana v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z obsahu zmluvy niet pochyb o tom, že jej podmienky boli dojednané individuálne, preto sa za neprijateľné

v zmysle zákona nepovažujú. Samotný obsah zmluvy, ale aj okolnosti uzavretia zmluvy svedčia o tom, že žalovaný ako spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy so zmluvnými podmienkami a nič mu nebránilo ovplyvniť obsah zmluvy. Zmluvné podmienky nemožno označiť za formulárové a nič nenasvedčuje tomu, že by žalobca zmluvnými dojednaniaми mal zneužívať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Niet žiadnych pochyb o tom, ktoré konkrétne nehnuteľnosti, jednoznačne označené vo výrokovej časti rozsudku, má žalovaný vypratať, preto neobstoí odvolacia námietka žalovaného, že rozsudok je nevykonateľný. Pokiaľ žalovaný v odvolaní tvrdí, že nie je si vedomý toho, že by meškal s úhradou nájomného, ide o obranu voči žalobnému návrhu, ktorú síce uplatňoval aj v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak žiadnym spôsobom svoje tvrdenia o tom, že nájomné riadne uhrádzal, nepreukázal. Dôkazné bremeno o tom, že nájomné uhrádzal riadne, pritom zaťažovalo žalovaného. Tvrdenia žalovaného o tom, že zmluvu uzavrel v tiesni, zostali len v hypotetickej rovine, tieto nepreukázal. Rovnako v hypotetickej rovine zostali aj tvrdenia žalovaného o tom, že prenajatý majetok zhodnotil. Navyše otázka prípadného zhodnotenia prenajímaných nehnuteľností nemá žiaden súvis s nárokom žalobcu na ich vypratanie. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta, že zmluva nebola uzavretá na dobu určitú, ale na dobu neurčitú, ide zjavne len o pochybenie súdu prvej inštancie v odôvodnení rozsudku, ktoré nemá žiaden vplyv na výsledok sporu.

2.4. V danej veci nemožno ani uzavrieť, že by vo veci rozhodla vylúčená sudkyňa. Žalovaný v priebehu konania na súde prvej inštancie síce vniesol námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcej sudkyňi, avšak túto námietku správne sudkyňa vyhodnotila ako námietku, na ktorú súd neprihliada, keďže neobsahovala náležitosti stanovené zákonom v ustanovení § 52 CSP. Pokiaľ žalovaný v rámci odvolacej argumentácie argumentoval tým, že vo veci rozhodovala na súde prvej inštancie sudkyňa, ktorá je vo veci zaujatá a z tohto dôvodu ju navrhol odvolaciemu súdu vylúčiť, táto námietka zaujatosti nespĺňa zákonné náležitosti v zmysle § 52 CSP, preto na ňu odvolací súd neprihliadal. Žalovaným v priebehu odvolacieho konania vznesená námietka zaujatosti neobsahuje konkrétny dôvod, pre ktorý by mala byť sudkyňa JUDr. J. vylúčená, ani kedy sa žalovaný mal o takýchto dôvodoch dozvedieť. Dôvody uvádzané žalovaným v námietke zaujatosti sú nejednoznačné, zmätočné, až šikanózneho charakteru. V rámci odvolacieho konania odvolací súd nezistil zo strany vec prejednávajúcej sudkyne na súde prvej inštancie žiadne procesné pochybenie. Pokiaľ žalovaný vytýka sudkyňi, že pojednávala v jeho neprítomnosti, žalovaný sa na pojednávanie dňa 2. novembra 2022 nedostavil a svoju neprítomnosť neospravedlnil napriek riadnemu a včasnemu doručeniu predvolania, preto využijúc ustanovenie § 180 CSP konal súd v neprítomnosti žalovaného.

2.5. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP; navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3.1. Dovolateľ tvrdil, že trvá na tej skutočnosti, že nemal vedomosť o vytýčenom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 2. novembra 2022. Žalovaný navrhol súdu prerušiť konanie, súd prvej inštancie s poukazom na § 162 ods. 3 CSP rozhodol o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania. V tej súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný dôvod na prerušenie konania jasne nešpecifikoval a svoje tvrdenia o nemožnosti dostaviť sa na územie SR a preberať poštu nepreukázal. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatuje, že pokiaľ žalovaný v odvolaní tvrdí, že nie je si vedomý toho, že by meškal s úhradou nájomného, ide o obranu voči žalobnému návrhu, ktorú síce uplatňoval aj v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak žiadnym spôsobom svoje tvrdenia o tom, že nájomné riadne uhrádzal, nepreukázal. Práve uvedené okolnosti chcel žalovaný uviesť na pojednávaní, uniesť bremeno tvrdenia, pričom na preukázanie svojich tvrdení už vopred označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. To isté sa týka tvrdení žalovaného o tom, že zmluvu uzavrel v tiesni, ako aj tvrdenia o tom, že prenajatý majetok zhodnotil. S uvedeným sa však odvolací súd nijako nezaoberal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, a preto má žalovaný za to, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu citoval z rôznych rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 9/97, II. ÚS 251/03, I. ÚS 736/2016, IV. ÚS 619/2021, I. ÚS 68/2022, III. ÚS 141/2019, IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03), rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 6Cdo/105/2019, 3Cdo/162/2018) a navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol ako neprípustné alebo ho zamietol. Uplatnil si i nárok na trovy dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Právna úprava dovolacieho konania dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. K posúdeniu dôvodnosti dovolania môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

8. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod výlučne podľa § 420 písm. f) CSP.

9. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP, na ktoré dovolateľ odkazoval v dovolaní, zakladá prípustnosť a

dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej dovolateľom.

14. Dovolateľ poukazoval na skutočnosť, že konanie je postihnuté vadou konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keď a) súd prvej inštancie nedôvodne zamietol jeho návrh na prerušenie konania a b) vec rozhodol na pojednávaní dňa 2. novembra 2022, o ktorého konaní nemal vedomosť, a na ktorom chcel uviesť okolnosti rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci. Tiež vytýkal odvolaciemu súdu, že sa s popísanými námietkami nezaoberal [c)]

15. K argumentácii dovolateľa o nedôvodnom zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania (bod 14. písm. a) tohto uznesenia) dovolací súd poznamenáva, že Civilný sporový poriadok rozlišuje medzi obligatórnym (§ 162 CSP) a fakultatívnym prerušením konania (§ 164 CSP). V ustanovení § 163 CSP upravuje právny inštitút tzv. spočívania konania na základe zhodného prejavu vôle oboch sporových strán.

15.1. Podľa § 162 ods. 1 CSP súd konanie preruší, ak a) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, b) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania, c) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

15.2. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

15.3. Ustanovenie § 162 CSP taxatívne vymedzuje tri zákonné dôvody pre obligatórne prerušenie konania na základe rozhodnutia súdu. V týchto prípadoch súd rozhodne o prerušení konania aj bez dispozičného úkonu jednej zo sporových strán. Naopak, v prípade fakultatívneho prerušenia konania (§ 164 CSP) je úlohou súdu vyhodnotiť, či je potrebné konanie prerušiť s prihliadnutím na zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených právom chránených záujmov (čl. 2 a čl. 17 CSP).

15.4. V súdnej veci žalovaný svoj návrh na prerušenie prvoinštančného konania obsiahnutý vo vyjadrení k žalobe z 11. júna 2022 odôvodnil tým, že z objektívnych dôvodov nemá možnosť permanentného preberania pošty, pretože má poruchu na technickom zariadení - čip na občianskom preukaze je poškodený a nie vždy načítava. Na Slovensko sa nemôže vrátiť, pretože je v konaní o udelenie medzinárodnej ochrany, a teda si nemá ako vymeniť občiansky preukaz.

15.5. Súd prvej inštancie rozsudkom z 2. novembra 2022 sp. zn. 16C/30/2021 návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol s odôvodnením (bod 10. rozsudku), že žalovaný dôvod na prerušenie konania jasne nešpecifikoval, svoje tvrdenia o nemožnosti dostaviť sa na územie SR a preberať poštu nepreukázal. Navyše od prezentovania týchto skutočností (pred 1,5 rokom) si súdnu zásielku prevzal. Konštatoval, že nezistil žiaden dôvod pre prerušenie konania v zmysle § 162 až § 164 CSP.

15.6. Dovolací súd po preskúmaní veci nevzhliadol v procesnom postupe súdu prvej inštancie žiadne porušenie procesných ustanovení a už vôbec nie pochybenie, vedúce k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

15.7. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 20. januára 2021 sp. zn. 5Obdo/48/2020 konštatoval, že: „Pri rozhodovaní sa, či konanie podľa § 164 CSP preruší alebo nie, musí súd prihliadať aj na zásadu hospodárnosti konania a na právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.“ I podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky „Súd si v prípade fakultatívneho prerušenia konania však musí uvedomiť a najmä zvážiť, či prerušenie konania prispeje (alebo je dokonca predpokladom) k spravodlivému rozhodnutiu vo veci (t. j. k naplneniu dikcie čl. 46 ods. 1 ústavy) a tento dôvod prerušenia konania tak preváži nad záujmom na postupe bez zbytočných prietahov, ktorý je rozhodnutím o prerušení konania dotknutý.“ (II. ÚS 199/2019 z 26. júla 2019).

15.8. Žalovaný v návrhu na prerušenie konania neuviedol žiadny relevantný dôvod, ktorý by mohol viesť k záveru o nevyhnutnosti konanie prerušiť v zmysle § 162, § 163 alebo § 164 CSP a zasiahnuť tak do práva strán sporu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalovaný neoznačil otázku, ktorú by súd prvej inštancie v tomto konaní nebol oprávnený riešiť, ani otázku, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu, a ktorá by bola riešená v inom súdnom, či správnom konaní. Súd v konaní taktiež nedospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ani nepodal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie. Strany sporu zhodne prerušenie konania nenavrhli. Svoje tvrdenia o nemožnosti prebrať poštu žalovaný nepreukázal, pričom ako vyplýva z obsahu spisu, napr. súdom doručovanú výzvu na vyjadrenie z 15. novembra 2021 riadne prevzal dňa 19. novembra 2021 (doručenka z č. l. 39). Ani z argumentácie žalovaného v dovolaní nemožno zistiť, akým spôsobom by prerušenie konania na základe návrhu žalovaného na bližšie nevymedzené časové obdobie prispelo k spravodlivému rozhodnutiu vo veci. Záveru súdu prvej inštancie o nenaplnení zákonných podmienok pre prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 162, § 163 a § 164 CSP tak niet čo vytknúť.

15.9. Pokiaľ dovolaateľ namieta, že odvolací súd sa s jeho argumentáciou ohľadne návrhu na prerušenie konania nezaoberal, dovolací súd pripomína, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh na prerušenie konania zamietnutý, v zmysle § 357 CSP prípustné nie je. V súlade s tým odvolací súd správne napadnutým rozsudkom odvolanie žalovaného voči výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odmietol postupom podľa § 386 písm. c) v spojení s § 357 písm. n) CSP bez toho, aby sa jeho odvolacími námietkami v tejto časti vecne zaoberal.

16. Žalovaný ďalej namietal, že súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 2. novembra 2022 v jeho neprítomnosti, pričom o termíne pojednávania nemal vedomosť. V súvislosti s tým mu bolo znemožnené vyjadriť sa k veci a uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, čo odvolací súd pri rozhodovaní nezohľadnil.

16.1. Podľa § 105 ods. 1, 2, 3 CSP súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu. Ak nemožno doručiť písomnosť podľa odsekov 1 a 2, súd doručuje prostredníctvom doručujúceho orgánu.

16.2. Citované ustanovenie CSP upravuje zákonný postup súdu pri doručovaní písomností. Jeho systematickým výkladom, tiež ďalších relevantných ustanovení CSP, je zrejmá postupnosť pri doručovaní písomností, a to nasledovne: 1. na pojednávaní alebo pri inom úkone, 2. do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, ide o zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) účinným od 1. novembra 2013 v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), 3. doručenie na elektronickú adresu na žiadosť strany, ak nejde o písomnosti, ktoré sa doručujú do vlastných rúk, 4. doručovanie prostredníctvom doručovacieho orgánu na adresu podľa § 106 CSP alebo

doručovanie osobitným doručovacím orgánom za kumulatívneho splnenia zákonných podmienok podľa § 107 ods. 2 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. BECK, s. 382).

16.3. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný (fyzická osoba) má od počiatku konania aktivovanú elektronickú schránku.

16.4. Elektronickou schránkou je elektronické úložisko, v ktorom sú uchovávané elektronické správy a notifikácie. Elektronické schránky sú základným nástrojom komunikácie medzi občanmi a podnikateľskými subjektmi s orgánmi verejnej moci, a medzi orgánmi verejnej moci navzájom. Schránky umožňujú elektronické doručovanie úradných podaní a úradných dokumentov.

16.5. V prípade, ak má strana aktivovanú elektronickú schránku, súd musí prioritne doručovať do tejto elektronickej schránky, pričom doručovanie sa spravuje v takom prípade ustanoveniami zákona o e-Governmente (§ 29 až § 34), ktorý zákon v časti o elektronickom doručovaní má charakter špeciálneho zákona vo vzťahu k ustanoveniam Civilného sporového poriadku o doručovaní. Nie je na vôľi strany sporu alebo iného zúčastneného subjektu, akou formou jej/mu súd bude doručovať písomnosti. Povinnosť doručovať písomnosti do elektronickej schránky je kogentne upravená a nezávisí od vôle strany, či iného subjektu (pozri Horváth, E., Andrášiová, A., Henčeková, S., Civilný sporový poriadok, Komentár, 2. doplnené a prepracované vydanie, Wolters Kluwer SR s. r. o., 2018, s. 380).

16.6. Podľa § 11 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronické schránky sa zriaďujú orgánu verejnej moci, právnickej osobe, fyzickej osobe, podnikateľovi, subjektu medzinárodného práva, organizačnej zložke alebo organizácii podľa § 12 ods. 6 a tým, o ktorých to ustanoví osobitný predpis.

16.7. Podľa § 29 zákona o e-Governmente sa elektronické podanie a elektronický úradný dokument doručujú elektronicke, pričom miestom na elektronické doručovanie je elektronická schránka, ktorá je aktivovaná. Elektronické doručovanie elektronického podania a elektronického úradného dokumentu sa vykoná spôsobom podľa uvedeného zákona, ak osobitné predpisy pri spôsobe doručovania elektronickeými prostriedkami neustanovujú inak; ustanovenie prvej vety tým nie je dotknuté.

16.8. Podľa § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronickeou doručenkou sa rozumie elektronickeý dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronickeého doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickeej úradnej správy a elektronickeých dokumentov, ktoré sa elektronicke doručujú; identifikácia elektronickeej úradnej správy a elektronickeých dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

16.9. Podľa § 30 ods. 5 zákona o e-Governmente údaje uvedené v elektronickeej doručenke, ktorá bola potvrdená podľa odseku 3, sa považujú za pravdivé, kým nie je preukázaný opak.

16.10. Podľa § 32 ods. 5 písm. a), b) zákona o e-Governmente sa elektronickeá úradná správa, vrátane všetkých elektronickeých dokumentov považuje za doručenú, ak je adresátom orgán verejnej moci, uložením elektronickeej úradnej správy [§ 32 ods. 5 písm. a)], iná osoba ako orgán verejnej moci, a ak sa 1. doručuje do vlastných rúk, momentom uvedeným na elektronickeej doručenke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel, 2. nedoručuje do vlastných rúk, v deň bezprostredne nasledujúci po uložení elektronickeej úradnej správy [§ 32 ods. 5 písm. b)].

16.11. Úložnou lehotou na účely citovaného zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronickeá úradná správa považovaná za nedoručenú. Úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickeej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu.

16.12. Následné ustanovenia § 33 ods. 1 a 2 zákona o e-Governmente upravujú situácie, kedy je doručenie do elektronickeej schránky neúčinné, a to pre prípady, kedy si adresát nemôže z objektivných

dôvodov elektronickú správu prevziať.

16.13. Podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente ak osobitný predpis neustanovuje iný postup na rozhodovanie o neúčinnosti elektronického doručenia alebo ak sa podľa osobitného predpisu neúčinnosť elektronického doručenia neposudzuje ako predbežná otázka, orgán verejnej moci, ktorý koná vo veci, ktorej sa elektronické doručovanie týka, rozhodne na návrh adresáta, že elektronické doručenie je neúčinné, ak tento adresát preukáže, že a) objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane alebo jeho pričinením, alebo b) na jeho strane nastali také dôvody, ktoré mu objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od neho nie je spravodlivé požadovať.

16.14. Podľa § 33 ods. 2 zákona o e-Governmente návrh podľa odseku 1 je potrebné podať do 15 dní odo dňa, keď sa adresát s obsahom elektronickej úradnej správy oboznámil alebo mohol oboznámiť.

16.15. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že dňa 1. augusta 2022 súd prvej inštancie žalovanému elektronicky cez portál slovensko.sk zaslal predvolanie na pojednávanie (elektronická úradná správa s jej identifikáciou v zmysle § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente), ktoré sa malo konať 2. novembra 2022. Podľa elektronickej doručenky na č. l. 47 spisu bola správa žalovanému dňa 17. augusta 2022 o 00:24 hod. úspešne doručená uplynutím úložnej lehoty rozhodnutia do vlastných rúk s fikciou doručenia podľa § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente, pričom údaje uvedené v elektronickej doručenke sa považujú za pravdivé, kým nie je preukázaný opak (§ 30 ods. 5 zákona o e-Governmente). Žalovaný v podanom odvolaní a ani dovolaní netvrdil, že mu elektronická schránka nebola v tom čase aktivovaná, resp. že by o aktivovaní nevedel. Ak elektronická schránka adresáta nie je aktivovaná, ustanovenia o elektronickom doručovaní sa nepoužijú (pozri Horváth, E., Andrášiová, A., Henčeková, S., Civilný sporový poriadok, Komentár, 2. doplnené a prepracované vydanie. Wolters Kluwer SR s. r. o., 2018, s. 89). Námetka žalovaného spočívala len v tom, že má technické problémy pri otváraní správ v dôsledku poškodenia čipu na občianskom preukaze. Ten s i nemôže vymeniť, keďže s a nezdržuje n a území Slovenskej republiky a je v konaní o udelenie medzinárodnej ochrany (vyjadrenie k žalobe z 11. júna 2021).

16.16. V tejto súvislosti dovolací súd podporne poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 238/2019, podľa ktorého pokiaľ súd prvej inštancie podľa § 105 ods. 1 CSP doručoval písomnosti do elektronickej schránky žalovaného podľa osobitného predpisu, t. j. zákona o e-Governmente, musí žalovaný dôvod, pre ktorý zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a) CSP, ako aj pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, preukázať ako adresát elektronickej úradnej správy domáhajúci sa rozhodnutia orgánu verejnej moci o neúčinnosti elektronického doručenia podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente, t. j. že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane alebo jeho pričinením [písm. a)], alebo na jeho strane nastali také dôvody, ktoré mu objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od neho nie je spravodlivé požadovať [písm. b)]. Tým samozrejme nie je dotknuté oprávnenie žalovaného podať okresnému súdu osobitný návrh podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente.

16.17. Vzhľadom n a to, že žalovaný v konaní okrem subjektívnych tvrdení nijakým relevantným spôsobom nepreukázal, že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu obsahujúcu predvolanie na pojednávanie z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane alebo jeho pričinením [písm. a)], alebo na jeho strane nastali také dôvody, ktoré mu objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od neho nie je spravodlivé požadovať [písm. b)] a ani nebolo zistené, že by s a osobitným návrhom n a súde domáhal určenia, že elektronické doručenie predvolania je neúčinné, dovolací súd môže len konštatovať zhodne ako odvolací súd, že predvolanie na pojednávanie nariadené súdom prvej inštancie na 2. novembra 2022 bolo žalovanému riadne doručené elektronicky do jeho elektronickej schránky a žalovaný nepreukázal opak. Z obsahu súdneho spisu preto nevyplýva nesprávny postup súdu prvej

inštancie pri doručovaní predvolania na pojednávanie elektronicky do elektronickej schránky žalovaného, na ktorý by odvolací súd neprihliadol. Ak teda súd prvej inštancie za opísaného stavu uskutočnil predmetné pojednávanie v neprítomnosti žalovaného, možno konštatovať, že jeho procesný postup neodporoval zákonu (CSP a zákonu o e-Governmente). V tejto súvislosti preto ani nemohlo dôjsť k porušeniu procesných práv, ktoré by inak žalovaný ako strana sporu mal možnosť na pojednávaní uplatniť.

16.18. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie zabezpečil žalovanému objektívne možnosť vyjadriť sa k žalobe i k ďalším podaniam žalobcu okrem prejednávania veci na verejnom pojednávaní aj tým, že všetky podania žalovanému riadne doručoval. Žalovaný právo vyjadriť sa k veci i reálne využil, v podaní produkoval písomné vyjadrenie k žalobe z 11. júna 2022, vyjadrenie k veci zo 17. decembra 2022, na ktoré súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní prihliadal (body 2. a 4. rozsudku súdu prvej inštancie). Neobstoí potom jeho dovolacia argumentácia o nemožnosti produkovať v súdnom konaní skutkové, či právne argumenty.

16.19. Žalovaný preto v súvislosti s vykonaním predmetného pojednávania v jeho neprítomnosti neopodstatnene namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17. Pokiaľ žalovaný v dovolaní namieta, že odvolací súd sa jeho námietkami o tom, že nemal vedomosť o pojednávaní súdu prvej inštancie vo veci samej v súvislosti s čím mu bolo odňaté právo vyjadriť sa k veci, nezaoberal, dovolací súd odkazuje na bod 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd uvádza: „Pokiaľ žalovaný vytýka sudkyni, že pojednávala v jeho neprítomnosti, žalovaný sa na pojednávanie dňa 2. novembra 2022 nedostavil a svoju neprítomnosť neospravedlnil napriek riadnemu a včasnému doručeniu predvolania, preto využijúc ustanovenie § 180 CSP konal súd v neprítomnosti žalovaného.“

18. Vo vzťahu k dovolaniu žalovaného podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd tak uzatvára, že prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže byť daná len v prípade nesprávneho procesného postupu (t. j. postupu, ktorý je v rozpore so zákonom) odvolacieho súdu, k čomu v rozhodovanom spore nedošlo. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol (§ 447 písm. f) CSP).

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v súlade so zásadou úspechu vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.